

Ruotu #89	Pasonäja/Lehdonniemi/Kyrö
	Mieluskoski/Haapavesi

Sotilastorppa sijaitsi Pyhäjoen varrella Haapaveden Mieluskoskella kylän yhteismaalla 60 km päässä rantatieltä ja 13 km Haapaveden kappelilta. Alussa torpan paikkaa kutsuttiin Pasonojaksi, mutta vuoden 1752 katselmuksessa Lehdonniemeksi ja 1781 lähtien Kyröksi. Ilmeisesti torppaa ei kuitenkaan siirretty. Vuonna 1733 ruodun muodostivat talot:

#1	Upola Olof Matss	Mieluskoski
#7	Rytty Johan Stafanss	Mieluskoski
#5	Hyfwerilä Jacob Jacobss	Mieluskoski
#13	Pirnis Olof Eskelss	Mieluskoski
#14	Pirnis Michel Larss	Mieluskoski
#18	Rytty Michel Larss	Mieluskoski
#17	Tähtelä gammal öde, ägorna härtil skall No12, 13 och 14 i denna by innehafwa	Mieluskoski

Vuoden 1752 katselmuksessa tupa kaipasi pientä kunnostamista. Aitta oli kunnossa, navetta tuli uusia ja ladosta puuttui ovi. Juomaveden sotilas sai vähän matkan päässä virtaavasta joesta. Pelto- maata oli riittävästi, pellot oli kylvetty rukiille. Kunnostettavia aitoja oli liki 400 metriä ja oja liki 500 metriä. Heinäniittyjä torpalla ei ollut, vaan ruotu antoi heinät valmiina tai antoi sotilaan kerätä heinänsä omilta veromailtaan.

Vuoden 1781 katselmuksessa navetta piti uusia. Muut rakennukset olivat kunnossa. Torpalle oli rakennettu myös kaivo ja riihi. Pellot ja niityt olivat kunnossa.

Vuoden 1791 katselmuksessa todettiin, että tupa tuli uusia viimeistään seuraavana vuonna. Tupaan piti tehdä keittotakka ja leivinuuni, ja niille erilliset savupellit, sekä sivuseinille kaksi ikkunaa ja yksi päätyyn ja eteisen oveen lukko tuli hankkia lukko. Aitta tuli nostaa kivijalan päälle. Muut ulkorakennukset olivat kunnossa. Pellot olivat hyvässä kunnossa. Koskela ja Staffan Pirnis olivat raivanneet niitypalstansa, muut ruotutalolliset antoivat sotilaille heinät valmiina. Aitta tuli korjata seuraavana keväänä neljän riikintaalerin sakon uhalla.

Lars Lydman (/Bergmarck)

1734–1737

Lars on syntynyt Savossa noin vuonna 1711. Hänet otettiin sotilaaksi 13.6.1734. Hän sai eron palveluksesta 8.7.1737, jolloin hänen todettiin olevan sairaaloinen ja palvelukseen kelpaamaton. Lars jatkoi sotilasuraansa vuonna 3.12.1739 ruodussa #88 nimellä **Bergmarck** (katso). Hänen palveluksensa päättyi 4.5.1741; syy ei tiedossa.

Lars Larss Lydman, ent. **Rytty**, s. _._.1713, vihitty 30.11.1733 Haapavesi **Margeta Larsdr Karsickala** s. _._.1719 (vanh. **Karsickala**, myöh. **Peckala/ Huikari/Watjus**, **Lars Jacobss** s.22.12.1692, k.6.4.1766 Haapavesi ja **Margeta Thomasdr Karfwåla** s. _._.1689, k.20.12.1757 Haapavesi). Margeta on vihitty 2.avioonsa 5.4.1747 Haapavesi **Hendrich Hendrichss Wenetpalo** s. _._.1708, k.20.3.1764 Pyhäjärvi (vanh. **Henrich Larss** s. _._.1675 ja **Lisa Andersdr** s. _._.1675). Leskeksi jäätyään Margeta asui tyttärensä Marian luona Kärämäen/Pyhäjärven Laitinen/Wenetpalossa.

Lars on mainittu anoppinsa Margeta Tuomaantr Watjuksen, k.20.11.1757 Haapavesi, perukirjassa, missä perillisiksi on kirjattu puoliso Lauri Jaakonp sekä lapset Tuomas, Lauri, Antti, Karin, Liisa + puoliso talollinen Matti Pekanp Lattunen, Margeta + 1.puoliso sotilas Lauri Laurinp Lydman + 2.puoliso talollinen Heikki Heikinp Wenetpalo, Kerstin + puoliso talollinen Olli Ollinp Karsikas (+ lapset Olli, Lauri, Margeta, Valpuri) ja Valpuri + puoliso Heikki Ollinp Karsikas.¹

Margareta on mainittu isänsä Lars Jacobss Watjuksen, k.6.4.1766 Haapavesi (perukirja: k.16.5.1766), perukirjassa, missä perillisiksi on lueteltu 2.puoliso Maria Juhontr sekä 1.aviosta lapset Jaako (kuollut), Tuomas, Lauri, Antti, Karin, Liisa + puoliso Matti Lattunen, Margeta + puoliso Heikki Wenetpalo, Kirstin + puoliso Olli Karsikas ja Valpuri + puoliso Heikki Ollinp Karsikas.²

Larsin ja Margetan lapset:

Margeta s.16.11.1734 Haapavesi (Lydman),

Maria s.2.7.1736 Haapavesi (Lydman), vihitty 1.avioon 24.6.1758 Pyhäjärvi **Johan Staffans Rutikainen**, s.23.2.1734, k.22.5.1771 Kärämäki/ Pyhäjärvi (vanh. **Rutikainen Staffan** ja **Barbro Eskilsdr** s.~.1700), 2.puoliso sotilas #8 **Johan Johanss Fris** s.~.1745 Värmlanti/ Ruotsi (katso). Johan tuli kotivävyksi Kärämäen/Pyhäjärven Laitinen/Wenetpaloon. Johanin äiti Barbro Eskilsdr ja veli Jacob asuivat perheen luona noin vuoteen 1771, jolloin he muuttivat Liminkaan. Samana vuonna Maria ja Johan menivät uudistilallisiksi Pyhäjärven Nurmiesniemeen, missä Johan kuoli pian muuton jälkeen. Ilmeisesti Maria meni tämän jälkeen Kalajoen suurpitäjään, missä avioitui Johan Frisin kanssa.

Marian ja Johan Wenetpalon lapset:

Brita s.6.4.1759 Pyhäjärvi (Wenetpalo),

Johan s.20.6.1761 Pyhäjärvi, k.17.8.1763 Pyhäjärvi,

Lars s.24.3.1764 Pyhäjärvi,

Olof s.14.5.1766 Pyhäjärvi,

Margeta s.14.5.1766 Pyhäjärvi,

Maria s.21.7.1768 Pyhäjärvi,

Staffan s.14.10.1769 Pyhäjärvi, k.1.5.1770 Pyhäjärvi,

Barbara s.27.2.1771 Pyhäjärvi,

Anna s.18.12.1738 Haapavesi (Lydman),

Susanna s.25.6.1740 Haapavesi (Bergmarck), k.28.4.1755 Pyhäjärvi.

Margetan ja Henric Laitinen/Wenetpalon lapset:

Walborg s.15.6.1748 Pyhäjärvi, avioitui noin vuonna 1771,

Margetha s.6.5.1750 Pyhäjärvi, k.31.3.1771 Pyhäjärvi,

Olof s.27.6.1752 Pyhäjärvi, k.22.5.1771 Pyhäjärvi,

Elisabeth s.27.2.1759 Pyhäjärvi, k.26.8.1763 Pyhäjärvi.

Jöran Lydman

1739–1742

Jöranin syntyperästä ei ole tietoa. Hänet otettiin sotilaaksi 7.3.1739. Ilmeisesti hän osallistui Hattujen sotaan vuosina 1741–42. Hän kuoli 2.4.1742.

Kirkonkirjoissa ei tietoja.

Vapaaehtoinen/Korpraali Friedrich Hendrich Stårck

1747–1751

Friedrick on syntynyt Pohjanmaalla noin vuonna 1730–32. Hänet otettiin vapaaehtoiseksi tähän ruotuun 23.1.1747. Hän oli rykmentin mukana linnoitustöissä Helsingissä vuosina 1748–51; ainakin vuonna 1749 Siltavuoren linnoituksella ja Helsingin veistämöllä. Hänet ylennettiin korpraaliksi 14.7.1751 ja siirrettiin ruotuun #76 (katso).

Katso ruotu #76.

Jacob Jakobss Lydman 1752–1755
Jacobin syntyperästä ei ole tietoa. Hänet otettiin sotilaaksi 25.1.1752. Hänestä on viimeinen merkintä vuodelta 1753. Hän kuoli 8.9.1755.

Huom! Mahdollisesti tämä on Jacobin perhe, mutta lähdetietojen puutteellisuuden takia asia on varmistamatta:

Jacob Lydman, vihitty 11.10.1752 Saloinen **Carin Jöransdr Antila** s.11.2.1728 (vanh. **Anttila Jöran** ja **Anna Mattsdr** s. _._.1688). Heidän asuinpaikkansa ei kirkonkirjoista selviä riittäväällä varmuudella. Carinilta puuttuvat ehtoollismerkinnät Saloisten Anttilan talon kohdalla vuosina 1753–55. Ilmeisesti hän muutti kotoaan pian naimisiin mentyään, mutta palasi vuonna 1755. Mahdollisesti Jacob menehtyi tuolloin. Lapset on kastettu Saloisissa, mutta heitä ei kuitenkaan löydy tuon ajan rippikirjasta:

Lapset:

Jacobus s.27.12.1753 Saloinen,

Matthias s.12.9.1755 Saloinen.

Hendrik Johanss Lydman 1757–1758
Hendrik on syntynyt Pohjanmaalla noin vuonna 1735. Hänet otettiin 25.1.1752 varamieheksi ruotuun #65 ja 20.8.1757 vakinaiseksi sotilaaksi tähän ruotuun. Heti pestin ottamisen jälkeen hän joutui mukaan Pommerin sotaan, missä kuoli 27.4.1758.

Hendrig Johanss Lydman s.9.5.1735, k.27.5.1758.

Petter Olofss Lydman(/Friskbom) 1758–1759
Petterin syntyperästä ei ole tietoa. Hän tuli Pohjanmaalta täydennismieheksi Pommeriin ja merkittiin 7.11.1758 sotilaaksi tähän ruotuun (tai jo 20.8.1757). Hän jäi 12.4.1759 preussilaisten vangiksi Penemünden linnoituksella ja kuoli vankeudessa ollessaan. Hänet mainitaan vuonna 1759 myös ruodussa #77 nimellä Friskbom.

Kirkonkirjoissa ei tietoja.

Daniel Johanss (Friskbom)/Lydman 1763–1767
Daniel on syntynyt Pohjanmaalla noin vuonna 1730. Hänet otettiin 20.2.1750 sotilaaksi ruotuun #77 nimellä **Friskbom** (katso). Hänet siirrettiin tähän ruotuun 20.1.1763. Tällöin hänelle annettiin sotilasnimi Lydman. Vuonna 1763 hänen mainitaan olleen Pommerissa jo toisen kerran vangittuna (ensimmäinen kerta 12.4.1759), mutta vapautuneen jälleen itse. Hän kuoli 10.5.1767 rykmentin marssiessa kohti Helsinkiä.

Daniel Johanss Lydman, ent. **Huikari**, s.29.12.1729 Haapavesi, k.2.6.1797 Haapavesi (vanh. **Huikari Johan** ja **Dorde**), 1.vaimo **Brita Mattsdr** s. _._.1706 *Isokyrö*, k.16.3.1769 Haapavesi, vihitty 2.avioon 21.5.1787 Haapavesi **Margeta Johansdr Haipus** s.3.8.1752 Haukipudas (vanh. **Haipus**, ent. **Häli/Teppo, Johan Simonss** s. _._.7.1731 ja **Walborg Henricsdr Jurvakainen/Häli** s.3.1.1724 Haukipudas). Heidät on merkitty ruotutorppaan vuoteen 1768 saakka ja Haapaveden Karsikkaaseen vuodesta 1770 lähtien. He olivat palkollisina Haapavedellä vuodesta 1781 ja itsellisinä vuodesta 1793. Margeta on merkitty sokeaksi vuoden 1795 jälkeen.

Danielin vaimon Brita Matintr, s. *Isokyrö*, k.16.3.1769 Haapavesi, perukirjassa on perilliseksi merkitty vain puoliso Daniel.³

Lapset 2.aviosta:

Johannes s.31.10.1788 Haapavesi, vihitty 17.12.1809 Merijärvi **Margeta Jöransdr Bengtilä**, ent. **Ylitalo**, s.2.4.1789 Haapavesi (vanh. **Ylitalo**, ent. **Calaputahas, Jöran Hemmingss** s.17.4.1749 Oulainen ja **Maria Thomasdr Hintzanniemi** s.17.6.1760 Haapavesi). Johannes

muutti 13.6.1808 Merijärvelle. Johannes ja Margeta on merkitty itsellisiksi Merijärvellä vuosina 1808–14 ja he muuttivat itsellisiksi Pyhäjoen Pohjankylään.

Lapset:

Jöran s.12.4.1810 Merijärvi, k.pienenä,

Gretha Lisa s.16.11.1811 Merijärvi, vihitty 24.2.1835 Haapavesi **Johan Johanss Pistol** s.16.9.1808,

Johannes s.13.6.1813 Merijärvi, meni Raaheen vuonna 1833,

Mathias s.30.6.1816 Pyhäjoki, k.pienenä?

Andreas s.25.10.1822 Pyhäjoki, k.17.4.183_,

Jacob s.7.2.1828 Pyhäjoki, k.24.9.1834,

Brita Caisa s.5.11.1830 Pyhäjoki.

Petter Ankbond

1768–1795

Petter on syntynyt Pohjanmaalla noin vuonna 1748. Hän oli 170 cm pitkä. Hänet otettiin sotilaaksi 17.2.1768. Hän osallistui Kustaa III:n sotaan vuosina 1788–90 palvelen kesän 1788 saaristolai-vastossa. Keväällä 1789 hän marssi komppanian mukana itärajalte Joensuuhun. Ilmeisesti hän osallistui vuoden 1789 taisteluihin Savon rintamalla ja vuoden 1790 sotatoimiin Savonlinnan suun-nalla. Hän sai eron palveluksesta 6.7.1795, jolloin hänen todettiin olevan vanha ja sairaalloinen.

Petter Eliass Anckbond s.21.2.1750 *Liminga*, k.19.1.1819 Haapavesi, 1.vaimo **Maria Nilstr Stenfors** s.9.6.1745 Haapavesi, k.30.5.1783 Haapavesi (vanh. sotilas **Stenfors**, ent. **Laukka**, **Nils Nilss** s._._.1683 ja **Margeta Eskilsdr Huttuinen** s.30.9.1699 Haapavesi, k.30.3.1782 Haapavesi), vihitty 2.avioon 9.5.1784 Haapavesi **Walborg Eliasdr Mylly** s.10.4.1755 Haapavesi, k.4.4.1840 Haapavesi (vanh. **Mylly**, ent. **Cananen**, **Elias Pehrss** s.17.5.1728 ja **Walborg Pählstr Mylly**, ent. **Rytky**, s.13.12.1730 Haapavesi). Vihkimerkinnän mukaan Petter oli kranaatinheitäjä (krenatööri). Marian äiti Margeta ja sisar **Caisa** s.1.10.1732 Haapavesi asuivat myös perheen luona.

Lapset 1.aviosta:

Margeta s.24.4.1768 Haapavesi,

Pehr s.30.5.1769 Haapavesi, k.4.10.1836 Piippola. Hän muutti Piippolaan 5.3.1796,

Maria s.17.2.1776 Haapavesi, k.16.3.1834 Piippola. Maria meni 26.1.1795 palkolliseksi Pulkkilaan,

Elias s.18.8.1778 Haapavesi, k.nuorena.

Lapset 2.aviosta:

Elisabeth s.9.2.1785 Haapavesi, k.11.8.1785 Haapavesi,

Walborg s.14.6.1786 Haapavesi, vihitty 5.12.1813 Pulkkila **Henrik Mathiass Kansanoja** s.6.4.1792 Pulkkila (vanh. **Kansanoja/Paacki**, ent. **Hackala/Paacki**, **Mats Sigfridss** s.19.5.1759 Pulkkila ja **Agneta Johansdr Junno** s.11.2.1747 Pulkkila (RK: s.11.12.1747)). Heidät on merkitty itsellisiksi Pulkkilan Launolankylässä

Lapset:

Matts s.29.1.1814 Pulkkila, vihitty 2.7.1837 Pulkkila **Caisa Greta Simonsdr Moilanen** (vanh. luultavasti **Moilanen Simon** ja **Beatha**),

Eric s.22.1.1816 Pulkkila,

Henric s.20.1.1818 Pulkkila, vihitty 6.10.1839 Pulkkila **Anna Johansdr Turunen**,

Johanna Walborg s.14.9.1823 Pulkkila,

Lisa s.8.8.1840 Pulkkila,

Ephraim s.9.10.1788 Haapavesi, k.1.5.1815 Pulkkila,

Anna s.30.7.1791 Haapavesi, vihitty 3.10.1814 Pulkkila **Thomas Thomass Paacki** s._._.1790 (vanh. **Paacki Thomas Henricss** s.22.1.1758 ja **Martha Johansdr Hyvärinen** s._._.1752, k.8.3.1793 Pulkkila).

Lapset:

Caisa Lisa s.19.6.1814 Pulkkila, k.6.4.1823 Pulkkila,

Greta Stina s.15.10.1816 Pulkkila, k.23.1.1817 Pulkkila,
Maria s.12.12.1817 Pulkkila (äiti *Hanna*),
Thomas s.3.4.1821 Pulkkila, k.3.5.1822 Pulkkila,
Elias Wilhelm s.28.9.1823 Pulkkila,
Eva s.16.1.1827 Pulkkila, vihitty 26.5.1860 Pulkkila **Johan Samuelss Junnonraatet**,
Walborg s.23.9.1830 Pulkkila, vihitty 17.10.1858 Pulkkila **Michel Karvonen**,
Carin s.3.2.1795 Haapavesi, vihitty 8.3.1818 leski **Jacob Henricss Riga** s.____.1789. Heidät on merkitty itselliseksi Pulkkilassa. Jacob vihitty 1.avioonsa 17.10.1807 Pulkkila **Anna Caisa Kaijankoski** s.4.3.1790 Pulkkila, k.29.7.1817 Pulkkila (äiti **Anna Michelsdr**).
 Jacobin ja Anna Caisan lapset:
Greta Caisa s.16.3.1808 Pulkkila, k.18.4.1814 Pulkkila,
Brita s.22.9.1812 Pulkkila, k.12.5.1814 Pulkkila,
Isaac s.21.1.1815 Pulkkila, vihitty 17.5.1840 Pulkkila **Valborg Knutsdr Kärki** s.5.1.1818 Pulkkila (vanh. **Kärki Knut Thomass** s.29.1.1784 ja **Walborg Johansdr Jussila** s.21.2.1781),
 Jacobin ja Carinin lapset:
Johan s.25.3.1820 Pulkkila, k.8.4.1820 Pulkkila,
Anna Lisa s.14.5.1823 Pulkkila, k.26.10.1824 Pulkkila,
Eva Greta s.13.4.1825 Pulkkila,
Jacob s.10.8.1827 Pulkkila,
Eva s.20.12.1797 Haapavesi.

Walborg Eliasdr Myllyn avioton lapsi (isän sanotaan olleen **Matts Mattss Nevala**):
Urbanush s.2.1.1780 Haapavesi, k.12.5.1801 Haapavesi, sairaalloinen.

Mårten Asp **1796–1809**

Mårten, ent. **Pelikan**, on syntynyt Pohjanmaalla noin vuonna 1764. Hän oli 168 cm pitkä. Hänet otettiin sotilaaksi 15.3.1796. Vuonna 1804 hänen todettiin yhä pitävän vanhan mallista sotilasasua. Hän osallistui Suomen sotaan vuosina 1808–09 palvelen huhtikuuhun 1809 asti. II kenttäpataljoonan palkkalistojen mukaan hänellä jäi palkka (1 riikintaaleri 42 killinkiä) saamatta joulukuun 1808 ja helmikuun 1809 väliseltä ajalta. Vuonna 1812 hän antoi valtakirjan kapteeni Fredric Cast-rénille palkkarästiensä nostamiseksi Tukholmasta ja luovuttamiseksi talonpoika Olof Ojalalle. Mukana oli Haapaveden kappalaisen Johannes Sareliuksen todistus siitä, että hän oli elossa ja asui edelleen seurakunnassa. Palkkasaatavat määrättiin maksettavaksi 20.8.1812 valtakirjan mukaan.

Mårten Eskilss Asp/Ask, ent. **Lipponen/Pellicka**, s.22.1.1764, k.9.7.1821 Haapavesi (vanh. **Pellika Eskel Mårtenss** s.3.12.1731 Haapavesi ja **Anna Pehrsdr Huikari** s.4.12.1731 Haapavesi), vihitty 10.9.1786 Kårsämäki **Carin Jacobsdr Nurmi**, ent. **Ruha**, s.17.3.1765 Haapavesi (RK: s.17.4.1765), k.18.3.1809 Haapavesi (vanh. **Ruha**, myöh. **Sillanpää/Nurmi, Jacob Pehrss** s.11.2.1730 Pyhäjärvi ja **Margeta Henricsdr** s.3.4.1741 Haapavesi). Vihkimerkinnässä Mårtenin sukunimi oli Lipponen. He asuivat Kårsämäen Erikinojalla ja Haapaveden Pellikassa ennen Mårtenin sotilaspestiä.

Lapset:

Mårten s.28.3.1787 Haapavesi (Nurmi), k.pienenä,
Eskil s.18.9.1788 Kårsämäki (Erikinoja), k.1.1.1841 Rantsila. Eskil muutti 26.11.1806 Kårsämäelle ja 11.1.1809 Pulkkilaan,
Margeta s.23.9.1791 Haapavesi (Pellicka), k.23.9.1791 Haapavesi,
Anna s.27.4.1793 Haapavesi (Pellicka), k.12.6.1796 Haapavesi,
Carin s.27.4.1793 Haapavesi (Pellicka), k.28.6.1796 Haapavesi,
kastamaton. p s.19.3.1796 Haapavesi (Pellicka), k.19.3.1796 Haapavesi,
Stina Lisa s.20.9.1797 Haapavesi, muutti 30.1.1814 Kårsämäelle, merkitty itselliseksi Pyhäjärvellä vuodesta 1815 lähtien,

Maria s.31.7.1800 Haapavesi, k.16.4.1809 Haapavesi,

Jacob s.11.5.1803 Haapavesi, k.23.5.1809 Haapavesi,

Brita s.7.9.1805 Haapavesi, k.7.9.1805 Haapavesi.

Viitteet

¹ OMA, Salon tuomiokunta: signum 156, sivu 220/17.2.1759

² OMA, Salon tuomiokunta: signum 156, sivu 357/9.3.1767

³ OMA, Salon tuomiokunta: signum 156, sivu 391/3.4.1769